

ИНДУСТРИЈСКО И МЕНАЏМЕНТ ИНЖЕЊЕРСТВО
INDUSTRIAL & MANAGEMENT ENGINEERING

ФОНДАЦИЈА
ФОНДАЦИЈА

PROUČAVANJE RASPOREDA

Metod konca

Osnove industrijskog inženjerstva

Osnove industrijskog inženjerstva

- Proučavanje organizacionih metoda rada
  - Raspored opreme na radnom mestu
  - Redosled zahvata ili pokreta pri izvođenju operacije
  - Međuzavisnost zahvata ili pokreta pri izvođenju operacije
- Utvrđivanje potrebnog vremena - normativa rada
- Utvrđivanje vrednosti i stimulativno plaćanje rada

Proučavanje rasporeda opreme i komandi na radnom mestu

- Metod modela – postupak proučavanja rasporeda opreme i komandi na radnom mestu uz upotrebu modela
- Metod konca – postupak proučavanja rasporeda opreme i komandi i redosleda zahvata transporta predmeta rada.
- Metod hodograma – postupak proučavanja rasporeda opreme i komandi na radnom mesu i redosleda hodova radnika.

Proučavanje rasporeda na radnom mestu metodom konca

- Transport predmeta rada – ne povećava se upotrebna vrednost predmeta rada => treba minimizirati transport
- Metodom konca proučava se:
  - raspored opreme i komandi i
  - redosled zahvata transporta predmeta rada.
- Karta konca je formular koji se koristi za prikazivanje grafičkog modela rasporeda opreme u odgovarajućoj razmeri i grafičkog modela kretanja predmeta rada.

Metoda konca - postupak

- Izrada verbalnog modela problema
- Definisanje cilja istraživanja
- Utvrđivanje kriterijuma
- Definisanje ograničenja
- Snimanje rasporeda na radnom mestu pomoću modela i konca
- Analiza prikupljenih podataka
- Projektovanje novog rasporeda na radnom mestu pomoću modela i konca
- Obuka radnika
- Primena novog rasporeda a radnom mestu
- Održavanje novog rasporeda – kontrola pomoću modela i konca

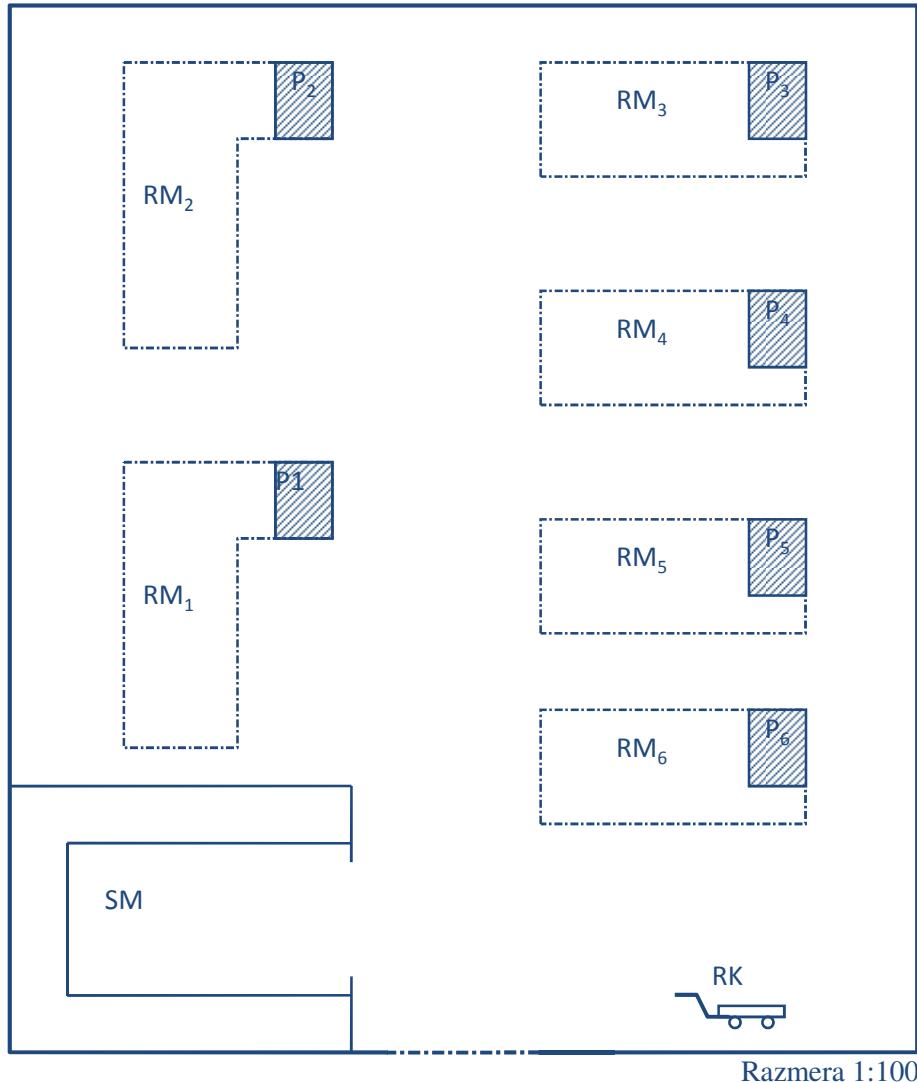
Primer 2. Operacija snabdevanja radnih mesta plastičnim granulatom

OPIS PROBLEMA

- U privatnom preduzeću za izradu predmeta od plastike biro industrijsko inženjerstvo ustanovio je da jedan pogon preduzeća ne isporučuje plastične delove sledećim fazama procesa prema planu i na vreme. Ustanovljeno je da se snabdevanje radnih mesta u pogonu ne vrši na odgovarajući način. Diplomirani inženjer industrijskog inženjerstva, rukovodilac biroa prikupio je podatke o izvodjenju operacije snabdevanja radnih mesta.
- Tlocrt radionice za izradu delova od plastike sa rasporedom radnih mesta, platformi za punjenje mašina na koje se stavljaju džakovi sa granulatom, skladište materijala i mesta na kome se nalaze ručna kolica nosivosti 150 kg, dat je na slici 1.

Primer: Operacija snabdevanja radnih mesta plastičnim granulatom

Slika 1. Tlocrt radionice za izradu delova od plastike :

Snabdevač obavlja sledeće aktivnosti:

- uzima ručna kolica i dovlači ih do skladišta materijala;
- tovari prvi džak od 25 kg;
- odvlači kolica do radnog mesta RM1;
- postavlja džak sa granulatom na platformu maštine;
- vraća se sa kolicima do SM;
- isti postupak ponavlja za ostala radna mesta.

Kada završi sa snabdevanjem radnih mesta vraća kolica na početni položaj

LEGENDA:

- RM – radno mesto
- P – platforma za materijal
- SM – skladište materijala
- RK – ručna kolica

Primer: Operacija snabdevanja radnih mesta plastičnim granulatom

CILJ

- Smanjiti potrebno vreme za obavljanje operacije i humanizovati rad na ovoj operaciji delovanjem na raspored opreme i redosled zahvata transporta predmeta rada.

KRITERIJUM

- Dužina transporta predmeta rada.

OGRANIČENJA

- Platforme na mašinama moguće je premeštati, mašine se ne mogu premeštati i ne može se predvideti nabavka uredjaja za automatsko snabdevanje radnih mesta, skladište materijala se ne može premeštati.

Primer: Operacija snabdevanja radnih mesta plastičnim granulatom

ALGORITAM:

- a) Snimiti postojeće stanje kartom konca
- b) Analizirati postojeće stanje
- c) Projektovati novo rešenje kartom konca
- d) Proračunati uštede, prema definisanim kriterijumima, u absolutnim i relevantnim pokazateljima
- e) Objasniti kako predloženo rešenje može delovati na opisani problem

Operacija snabdevanja radnih mesta plastičnim granulatom

Rešenje

- a) Snimiti postojeće stanje kartom konca
  - Lista opreme PS
  - Karta konca PS
- b) Analizirati postojeće stanje
  - Razdvajanje
  - Kritika sa idejama
  - Sinteza
- c) Projektovati novo stanje kartom konca
  - Lista opreme NS
  - Karta konca NS
- a) Proračunati uštede, prema definisanim kriterijumima, u absolutnim i relevantnim pokazateljima
  - Rekapitulacija ušteda
- e) Objasniti kako predloženo rešenje može delovati na opisani problem
  - Rekapitulacija ušteda

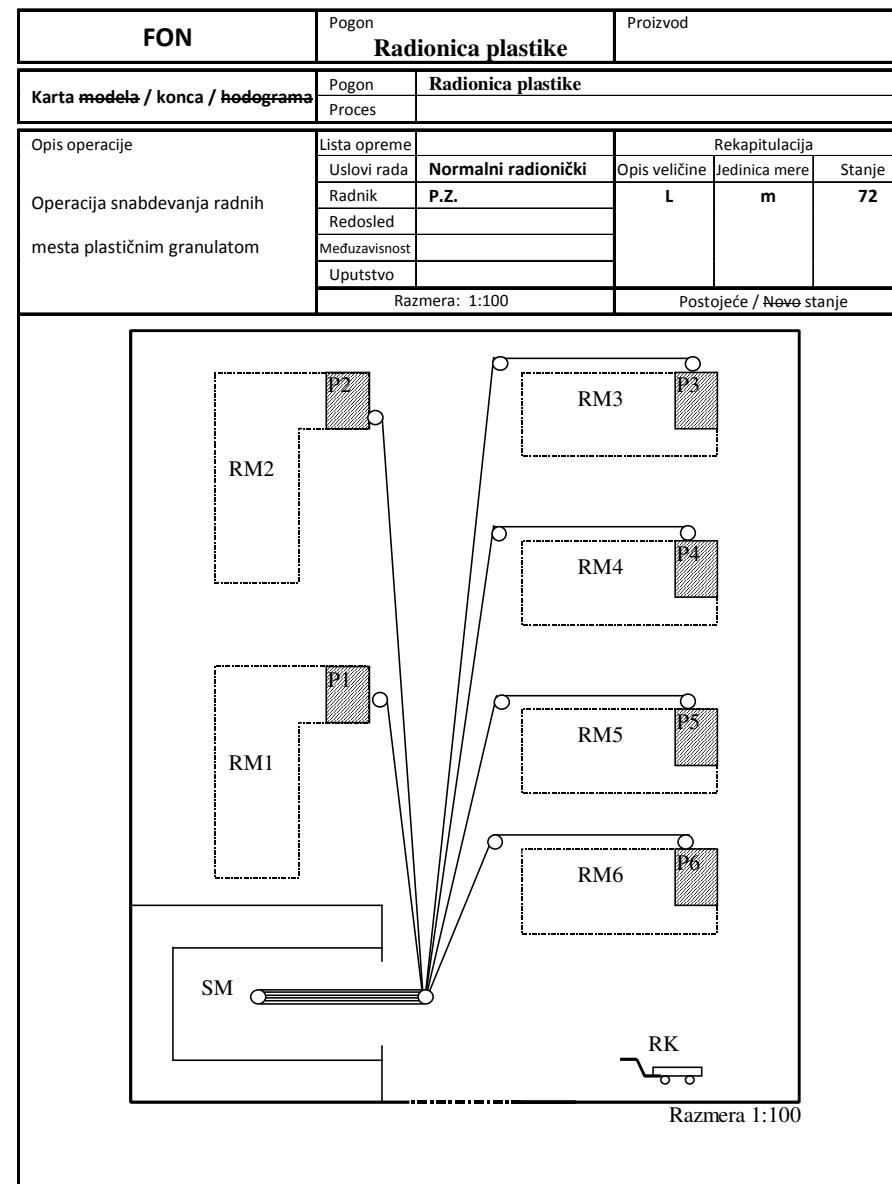
a) Prikazati postojeći način rada kartom konca - Lista opreme PS

FON		Pogon Radionica plastike			Proizvod					
Lista potrebne opreme za izvođenje operacije na radnom mestu		Radno mesto								
		Operacija	Snabdevanje radnih mesta plastičnim granulatom							
		Raspored				Uputstvo				
RB	Naziv i kratak opis dela opreme			Oznaka	Jed. mere	Koli- čina	Dimenziјe		Crtež	
					d	š	v			
1	Specifikacija opreme Mašina			M	kom	6				
2	Platforma za materijal			P	kom	6				
3	Skladište materijala			SM	kom	1				
4	Ručna kolica			RK	kom	1				
1	Specifikacija materijala Džakovi sa granulatom			DŽ	kom	min 6				

a) Prikazati postojeći način rada kartom konca
 Lista opreme PS

FON		Pogon Radionica plastike			Proizvod							
Lista potrebne opreme za izvođenje operacije na radnom mestu		Radno mesto										
		Operacija	Snabdevanje radnih mesta plastičnim granulatom									
		Raspored				Uputstvo						
RB	Naziv i kratak opis dela opreme			Oznaka	Jed. mere	Koli- čina	Dimenzije		Crtež			
					d	š	v					
1	Specifikacija opreme Mašina Platforma za materijal Skladište materijala Ručna kolica			M P SM RK	kom kom kom kom	6 6 1 1						
1	Specifikacija materijala Džakovi sa granulatom			DŽ	kom	min 6						

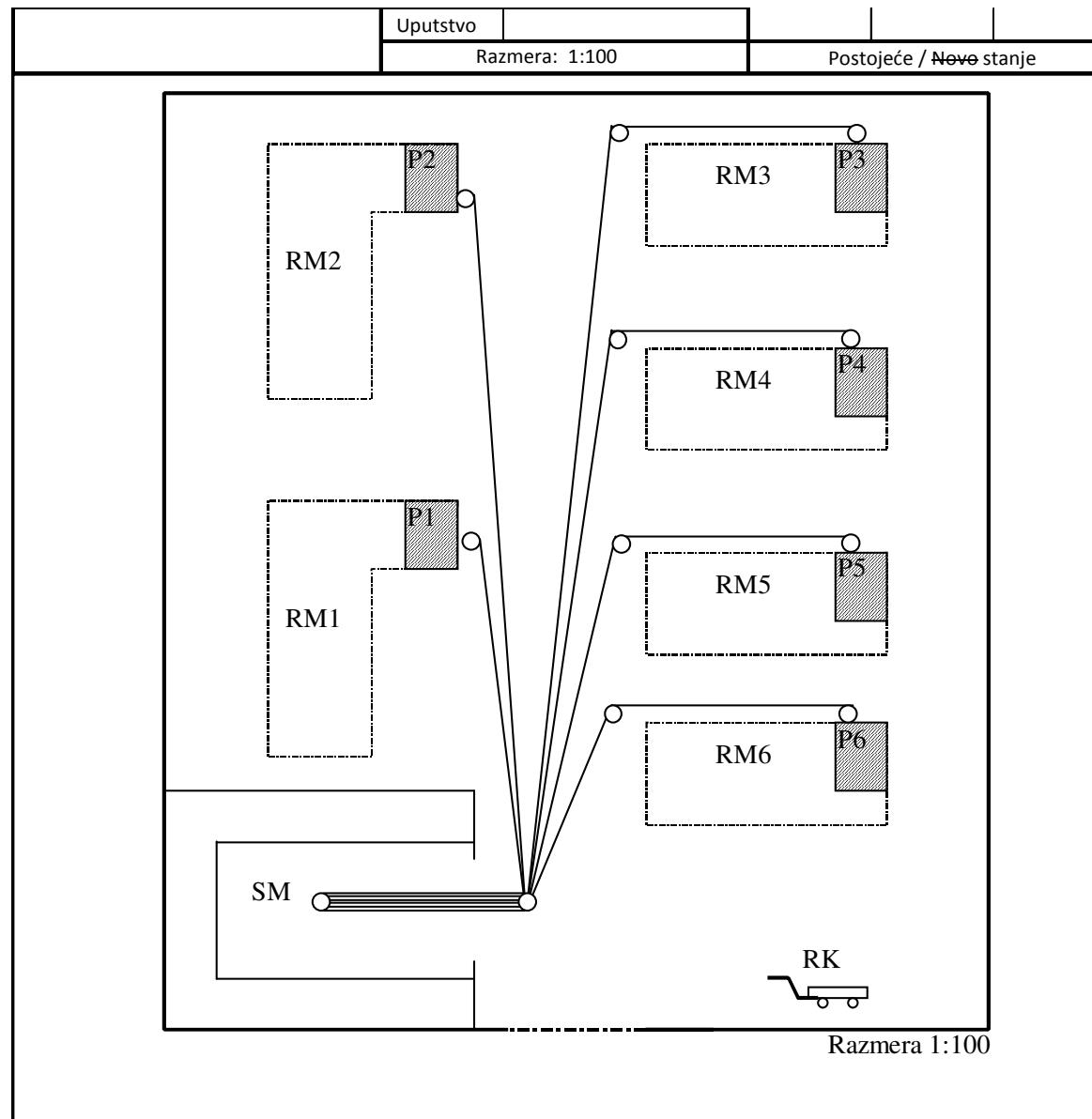
a) Prikazati postojeći način rada kartom konca - Karta konca PS

a) Prikazati postojeći način rada kartom konca - Karta konca PS

FON	Pogon Radionica plastike	Proizvod
Karta modela / konca / hedograma	Pogon Radionica plastike	
	Proces	
Opis operacije	Lista opreme	Rekapitulacija
Operacija snabdevanja radnih mesta plastičnim granulatom	Uslovi rada Normalni radionički Radnik P.Z. Redosled Međuzavisnost Uputstvo	Opis veličine L Jedinica mere m Stanje 72
	Razmera: 1:100	Postojeće / Novo stanje

a) Prikazati postojeći način rada kartom konca - Karta konca PS

b) Analiza - razdvajanje

FON	Radno mesto		Šifra RM.																																		
	Operacija	Snabdevanje radnih mesta plastičnim granulatom	Šifra operacije																																		
Razdvajanje																																					
1. Po trajnosti: operacija se obavlja trajno, na proizvodu iz stalnog programa preduzeća.																																					
2. Po stabilnosti: operacija se izvodi stabilno, svakoga radnog dana u toku godine.																																					
3. Po pravcu istraživanja: raspored opreme na radnom mestu, redosled zahvata transporta predmeta rada.																																					
4. Po kriterijumu: - povećati produktivnost kroz smanjenje: 4.1. dužine transporta predmeta rada.																																					
5. Po elementima:																																					
5.1 Po elementima rasporeda: 1. Mesto za kolica 2. Skladište materijala 3. Platforme za smeštaj materijala na radnim mestima RM ₁ -RM ₆																																					
5.2 Po elementima redosleda: Zahvati transporta predmeta rada su dati u narednoj tabeli:																																					
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">rb</th> <th style="text-align: center;">Zahvati transporta predmeta rada</th> <th style="text-align: center;">Dužina transporta [m]</th> <th style="text-align: center;">Rang zahvata [1]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td style="text-align: center;">1</td><td>Skladište-Platforma RM1</td><td style="text-align: center;">7</td><td style="text-align: center;">6</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">2</td><td>Skladište-Platforma RM2</td><td style="text-align: center;">13</td><td style="text-align: center;">3</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">3</td><td>Skladište-Platforma RM3</td><td style="text-align: center;">17</td><td style="text-align: center;">1</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">4</td><td>Skladište-Platforma RM4</td><td style="text-align: center;">14</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">5</td><td>Skladište-Platforma RM5</td><td style="text-align: center;">12</td><td style="text-align: center;">4</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">6</td><td>Skladište-Platforma RM6</td><td style="text-align: center;">9</td><td style="text-align: center;">5</td></tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right; padding-right: 10px;">Ukupno</td><td style="text-align: center;">72</td><td style="text-align: center;">=</td><td></td></tr> </tbody> </table>					rb	Zahvati transporta predmeta rada	Dužina transporta [m]	Rang zahvata [1]	1	Skladište-Platforma RM1	7	6	2	Skladište-Platforma RM2	13	3	3	Skladište-Platforma RM3	17	1	4	Skladište-Platforma RM4	14	2	5	Skladište-Platforma RM5	12	4	6	Skladište-Platforma RM6	9	5	Ukupno		72	=	
rb	Zahvati transporta predmeta rada	Dužina transporta [m]	Rang zahvata [1]																																		
1	Skladište-Platforma RM1	7	6																																		
2	Skladište-Platforma RM2	13	3																																		
3	Skladište-Platforma RM3	17	1																																		
4	Skladište-Platforma RM4	14	2																																		
5	Skladište-Platforma RM5	12	4																																		
6	Skladište-Platforma RM6	9	5																																		
Ukupno		72	=																																		
6. Po metodama i sredstvima: Metod konca, Pareto princip, princip pitalica, pravila za projektovanje optimalnog rasporeda, rešenja iz literature, dobra praksa																																					

b) Analiza - razdvajanje

FON	Radno mesto		Šifra RM.	
	Operacija	Snabdevanje radnih mesta plastičnim granulatom	Šifra operacije	

Razdvajanje

1. Po trajnosti:

operacija se obavlja trajno, na proizvodu iz stalnog programa preduzeća.

2. Po stabilnosti:

operacija se izvodi stabilno, svakoga radnog dana u toku godine.

3. Po pravcu istraživanja:

raspored opreme na radnom mestu, redosled zahvata transporta predmeta rada.

4. Po kriterijumu:

- povećati produktivnost kroz smanjenje:
  - 4.1. dužine transporta predmeta rada.

5. Po elementima:

5.1 Po elementima rasporeda:

1. Mesto za kolica
2. Skladište materijala
3. Platforme za smeštaj materijala na radnim mestima RM₁-RM₆

b) Analiza - razdvajanje

5.2 Po elementima redosleda:

Zahvati transporta predmeta rada su dati u narednoj tabeli:

rb	Zahvati transporta predmeta rada	Dužina transporta [m]	Rang zahvata [1]
1	Skladište-Platforma RM1	7	6
2	Skladište-Platforma RM2	13	3
3	Skladište-Platforma RM3	17	1
4	Skladište-Platforma RM4	14	2
5	Skladište-Platforma RM5	12	4
6	Skladište-Platforma RM6	9	5
Ukupno		72	=

6. Po metodama i sredstvima:

Metod konca, Pareto princip, princip pitalica, pravila za projektovanje optimalnog rasporeda, rešenja iz literature, dobra praksa

b) Analiza – kritka sa idejama

FON	Radno mesto		Šifra RM.	
	Operacija	Snabdevanje radnih mesta plastičnim granulatom	Šifra operacije	
Kritika		Ideje		
Raspored		Raspored		
1. Mesto platforme 3 <i>Gde se nalazi?</i> Na poziciji P3 (vidi snimak PS). <i>Zbog čega se nalazi baš tu?</i> Nije poznato. <i>Gde se još može nalaziti?</i> Ideje: 1.a - 1.c Iste varijante postoje i za platforme 4, 5 i 6.		1. Mesto platforme 3 a) Na istom mestu. b) U gornjem levom ugлу radnog mesta RM-3. c) U donjem levom ugлу radnog mesta RM-3.		
2. Mesto platforme 2 <i>Gde se nalazi?</i> Na poziciji P2 (vidi snimak PS) <i>Zbog čega se nalazi baš tu?</i> Nije poznato. <i>Gde se još može nalaziti?</i> Ideja: 2.a		2. Mesto platforme 2 a) Platforme 1 i 2 bi trebale da ostanu na istom mestu.		
3. Položaj ručnih kolica <i>Gde se nalaze?</i> Na poziciji RK (vidi snimak PS). <i>Zbog čega se nalaze baš tu?</i> Nije poznato. <i>Gde se još mogu nalaziti?</i> Ideje: 3.a, 3.b		3. Položaj ručnih kolica a) Na istom mestu. b) U skladištu materijala.		
Redosled		Redosled		
4. Transport SM →P3 <i>Šta se radi?</i> Transportuje se materijal iz skladišta materijala na radno mesto RM-3, kolicima. <i>Može li se eliminisati?</i> Ne, jer je za obavljanje operacije na radnom mestu RM-3 materijal neophodan. <i>Može li se spojiti sa prethodnim ili narednim zahvatom?</i> Može. Ideja: 4.a - 4.b		4. Transport SM →P3 a) Na kolica se može staviti 6 džakova sa materijalom i transportovati odjednom. b) Kolica sa materijalom se mogu kretati po redosledu: SM, P1, P2, P3, P4, P5, P6. c) Kolica sa materijalom se mogu kretati po redosledu: SM, P6, P5, P4, P3, P2, P1.		
Primenom ideje 4.a promeniće se svi zahvati				

b) Analiza – kritka sa idejama

FON	Radno mesto		Šifra RM.	
	Operacija	Snabdevanje radnih mesta plastičnim granulatom	Šifra operacije	
Kritika			Ideje	
Raspored			Raspored	
<p>1. Mesto platforme 3</p> <p><i>Gde se nalazi?</i></p> <p>Na poziciji P3 (vidi snimak PS).</p> <p><i>Zbog čega se nalazi baš tu?</i></p> <p>Nije poznato.</p> <p><i>Gde se još može nalaziti?</i></p> <p>Ideje: 1.a - 1.c</p> <p>Iste varijante postoje i za platforme 4, 5 i 6.</p>			<p>1. Mesto platforme 3</p> <p>a) Na istom mestu.</p> <p>b) U gornjem levom uglu radnog mesta RM-3.</p> <p>c) U donjem levom uglu radnog mesta RM-3.</p> <p>2. Mesto platforme 2</p> <p><i>Gde se nalazi?</i></p> <p>Na poziciji P2 (vidi snimak PS)</p> <p><i>Zbog čega se nalazi baš tu?</i></p> <p>Nije poznato.</p> <p><i>Gde se još može nalaziti?</i></p> <p>Ideja: 2.a</p>	

b) Analiza – kritka sa idejama

3. Položaj ručnih kolica

Gde se nalaze?

Na poziciji RK (vidi snimak PS).

Zbog čega se nalaze baš tu?

Nije poznato.

Gde se još mogu nalaziti?

Ideje: 3.a, 3.b

Redosled

4. Transport SM → P3

Šta se radi?

Transportuje se materijal iz skladišta materijala na radno mesto RM-3, kolicima.

Može li se eliminisati?

Ne, jer je za obavljanje operacije na radnom mestu RM-3 materijal neophodan.

Može li se spojiti sa prethodnim ili narednim zahvatom?

Može. Ideja: 4.a - 4.b

Primenom ideje 4.a promeniće se svi zahvati transporta između skladišta i platformi sa materijalom.

3. Položaj ručnih kolica

a) Na istom mestu.

b) U skladištu materijala.

Redosled

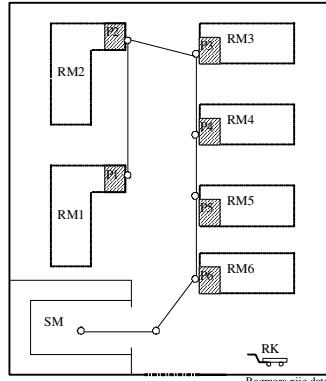
4. Transport SM → P3

a) Na kolica se može staviti 6 džakova sa materijalom i transportovati odjednom.

b) Kolica sa materijalom se mogu kretati po redosledu: SM, P1, P2, P3, P4, P5, P6.

c) Kolica sa materijalom se mogu kretati po redosledu: SM, P6, P5, P4, P3, P2, P1.

b) Analiza – sinteza

FON	Radno mesto		Šifra RM.	
Operacija	Snabdevanje radnih mesta plastičnim granulatom		Šifra operacije	
Sinteza				
1. Promeniti raspored opreme				
Promeniti raspored platformi za smeštaj materijala P3 - P6, kolica smestiti u magacin materijala. Novi raspored opreme je dat na skici:				
 <p>Razmera nije data</p>				
2. Promeniti redosled zahvata pri izvođenju operacije				
Operaciju bi trebalo izvoditi na sledeći način: Snabdevač utovara 6 džakova na kolica koja se nalaze u skladištu; vuče kolica do platformi sledećim redosledom P6, P5, P4, P3, P2, P1; istovara džak sa materijalom na svakoj od platformi; vraća kolica u skladište.				
Zahvati transporta ručnih kolica su dati u narednoj tabeli:				
rb	Zahvati transporta alata (ručnih kolica)	Dužina transporta [m]		
1	Skladište-Platforma RM6	5		
2	Platforma RM6 - Platforma RM5	3		
3	Platforma RM5 - Platforma RM4	3		
4	Platforma RM4 - Platforma RM3	3		
5	Platforma RM3 - Platforma RM2	2		
6	Platforma RM2 - Platforma RM1	5		
Ukupno		21		

Efekti predloženih mera:

Realizacijom predloženog rešenja skratiće se pređeni put predmeta rada, skratiće se potrebno vreme za obavljanje operacije i poboljšati humanizacija u radu, jer su eliminisani nepotrebni hodovi radnika i smanjeno je hodanje u toku obavljanja operacije.

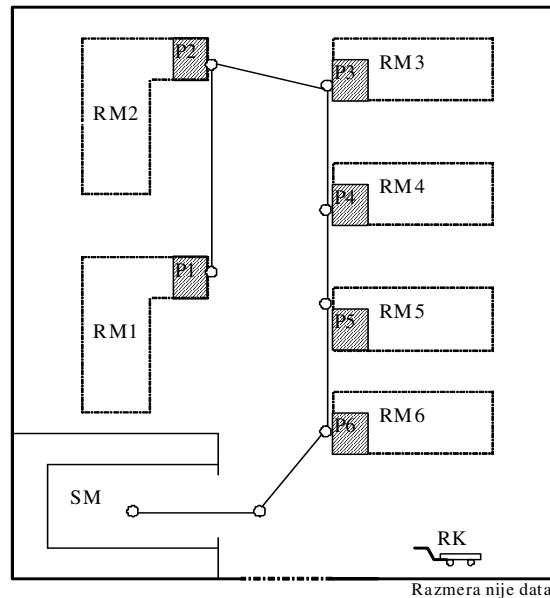
b) Analiza – sinteza

FON	Radno mesto		Šifra RM.	
	Operacija	Snabdevanje radnih mesta plastičnim granulatom		

Sinteza

1. Promeniti raspored opreme

Promeniti raspored platformi za smeštaj materijala P3 - P6, kolica smestiti u magacin materijala. Novi raspored opreme je dat na skici:

b) Analiza – sinteza

2. Promeniti redosled zahvata pri izvođenju operacije

Operaciju bi trebalo izvoditi na sledeći način:

Snabdevač utovara 6 džakova na kolica koja se nalaze u skladištu; vuče kolica do platformi sledećim redosledom P6, P5, P4, P3, P2, P1; istovara džak sa materijalom na svakoj od platformi; vraća kolica u skladište.

Zahvati transporta ručnih kolica su dati u narednoj tabeli:

rb	Zahvati transporta alata (ručnih kolica)	Dužina transporta [m]
1	Skladište-Platforma RM6	5
2	Platforma RM6 - Platforma RM5	3
3	Platforma RM5 - Platforma RM4	3
4	Platforma RM4 - Platforma RM3	3
5	Platforma RM3 - Platforma RM2	2
6	Platforma RM2 - Platforma RM1	5
Ukupno		21

Efekti predloženih mera:

Realizacijom predloženog rešenja skratiće se pređeni put predmeta rada, skratiće se potrebno vreme za obavljanje operacije i poboljšati humanizacija u radu, jer su eliminisani nepotrebni hodovi radnika i smanjeno je hodanje u toku obavljanja operacije.

c) Projektovati nov način rada kartom konca - Lista opreme NS

FON		Pogon Radionica plastike			Proizvod			
Lista potrebne opreme za izvođenje operacije na radnom mestu		Radno mesto						
		Operacija	Snabdevanje radnih mesta plastičnim granulatom					
		Raspored			Uputstvo			
RB	Naziv i kratak opis dela opreme			Oznaka	Jed. mere	Količina	Dimenzije	
					d	š	v	Crtež
1	Specifikacija opreme Mašina Platforma za materijal Skladište materijala Ručna kolica			M P SM RK	kom kom kom kom	6 6 1 1		
1	Specifikacija materijala Džakovi sa granulatom			DŽ	kom	min 6		

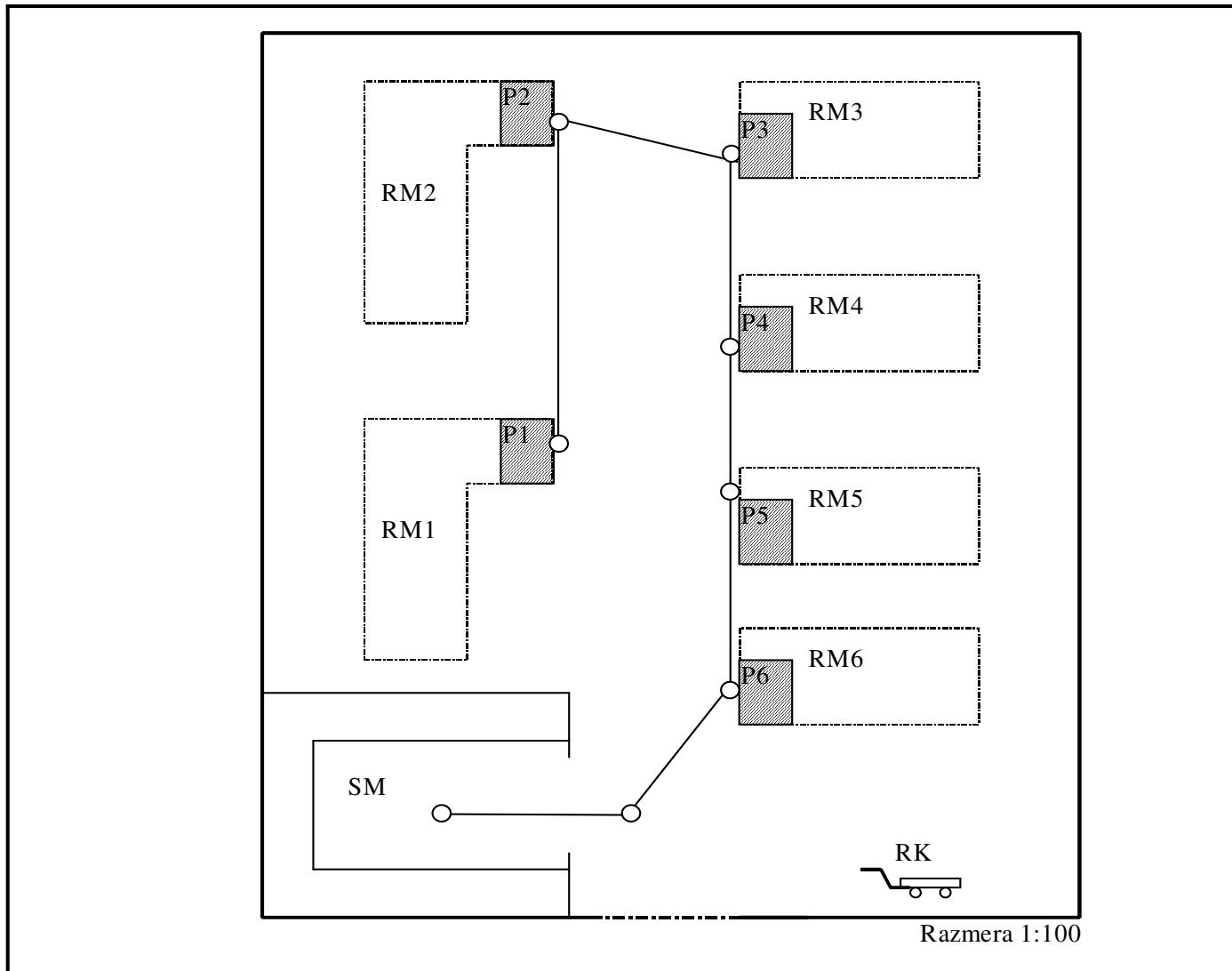
c) Projektovati nov način rada kartom konca – Karta konca NS

FON	Pogon	Proizvod
	Radionica plastike	
Karta modela / konca / hodograma	Pogon	Radionica plastike
	Proces	
Opis operacije	Lista opreme	Rekapitulacija
Operacija snabdevanja radnih mesta plastičnim granulatom	Uslovi rada	Normalni radionički
	Radnik	P.Z.
	Redosled	
	Meduzavisnost	
	Uputstvo	
Razmera: 1:100		Postojeće / Novo stanje

c) Projektovati nov način rada kartom konca – Karta konca NS

FON	Pogon Radionica plastike	Proizvod
Karta modela / konca / hedograma	Pogon Radionica plastike	
	Proces	
Opis operacije	Lista opreme	Rekapitulacija
Operacija snabdevanja radnih mesta plastičnim granulatom	Uslovi rada Normalni radionički	Opis veličine
	Radnik P.Z.	Jedinica mere
	Redosled	Stanje
	Međuzavisnost	L
	Uputstvo	m
	Razmera: 1:100	21
		Pостојеће / Novo stanje

c) Projektovati nov način rada kartom konca – Karta konca NS

d), e) Rekapitulacija ušteda

FON	Pogon	Šifra pogona	Proizvod	Šifra proizvoda
	Radionica plastike			
	Radno mesto			Šifra RM.
	Operacija	Snabdevanje radnih mesta plastičnim granulatom		Šifra operacije
Opis operacije		Rekapitulacija stanja i ušteda		
Operacija snabdevanja radnih mesta plastičnim granulatom		Opis veličine	Jedinica mere	Stanje
				Postojeće Novo
		L	m	72 21
				Δ_{NS} η_{NS}
				-51 70%
$\Delta_{NS} = NS - PS \quad ; \quad \eta_{NS} = \frac{ NS - PS }{PS} * 100 [\%]$				
Rekapitulacija ušteda				
<p>Promenom rasporeda opreme, premeštanjem platformi za materijal i ručnih kolica, i promenom redosleda zahvata transporta, skratice se dužina kretanja predmeta rada (za 70 %). Predloženim rešenjem će se skratiti potrebno vreme za obavljanje operacije i humanizovati rad, jer su eliminisani nepotrebni hodovi radnika i skraćeni potrebni hodovi. Na taj način će se otkloniti usko grlo u proizvodnji i biće omogućena isporuka plastičnih delova sledećim fazama procesa prema planu i na vreme.</p>				

d), e) Rekapitulacija ušteda

FON	Pogon	Šifra pogona	Proizvod	Šifra proizvoda		
	Radionica plastike					
	Radno mesto		Šifra RM.			
	Operacija	Snabdevanje radnih mesta plastičnim granulatom	Šifra operacije			
Opis operacije		Rekapitulacija stanja i ušteda				
Operacija snabdevanja radnih mesta plastičnim granulatom		Opis veličine	Jedinica mere	Stanje	Očekivane uštede	
		L	m	Postojeće	Novo	Δ_{NS}
		72		21	-51	70%
$\Delta_{NS} = NS - PS \quad ; \quad \eta_{NS} = \frac{ NS-PS }{PS} * 100 [\%]$						

d), e) Rekapitulacija ušteda

Rekapitulacija ušteda

Promenom rasporeda opreme, premeštanjem platformi za materijal i ručnih kolica, i promenom redosleda zahvata transporta, skratiće se dužina kretanja predmeta rada (za 70 %). Predloženim rešenjem će se skratiti potrebno vreme za obavljanje operacije i humanizovati rad, jer su eliminisani nepotrebni hodovi radnika i skraćeni potrebni hodovi. Na taj način će se otkloniti usko grlo u proizvodnji i biće omogućena isporuka plastičnih delova sledećim fazama procesa prema planu i na vreme.